

Primer programa del IDHA a la cadena Ser d'Andorra

En primer lloc donar les gràcies en nom del IDHA a cadena Ser per donar-nos l'oportunitat de poder parlar dels drets humans durant 10 minuts cada primer dilluns de mes.

Dit això, m'agradaria començar amb les paraules de Eleanor Roosevelt referent a la Declaració Universal dels Drets Humans, quan comença fent-se una pregunta: *"Després de tot a on comencen els drets humans universals?"* I continua donant la resposta: *"En petits llocs, a prop de casa nostra, llocs tan petits que en el millor dels casos no es poden ni veure en els mapes del món"*.

Tot i així són en el món de la persona individual, el barri on viu, l'escola o la universitat on va, la fàbrica, la granja o el despatx on treballa, aquests són els llocs on cada home, dona i nen cerquen la justícia igualitària, la igualtat d'oportunitats, la dignitat igualitària sense discriminacions.

Els drets humans tan sols així tenen un significat, sense l'acció concertada del ciutadà per a defensar els que estan a prop seu, serà en va el progrés (en matèria de drets humans) en la resta del món.

Personalment crec que aquestes paraules resumeixen molt bé el que des de institucions com la nostra es pot fer per defensar i promoure els drets humans; precisament perquè aquí gaudim d'aquesta proximitat entre uns i altres, entre el públic i el privat, i es detecten fàcilment les disfuncions derivades de mancances en la protecció dels drets fonamentals.

En contra del que em deia un company, que segons ell Andorra és massa petita perquè una associació com la nostra hi tingui cabuda, jo crec que precisament perquè és un país petit es pot detectar i aportar solucions més ràpidament que en un país gran.

No hem d'oblidar d'on venim: d'una societat feudal on els més poderosos tenien més possibilitats que els menys afavorits i on sovint la llei era la que ells imposaven. La seva força, la seva influència, era molt superior a la dels demés ciutadans, per lògica si volies viure tranquil més et valia fer-les-hi costat, era la llei de *"estàs amb mi o contra mi"*.

En temps de creixement i bonança econòmica totes aquestes "qüestions subtils" no es tenen en compte perquè tots hi guanyen, poc a poc els que més tenen augmenten més els seus ingressos, però els que no tenien res o molt poc, també gaudeixen d'uns bons revinguts, per tant el resultat final és positiu econòmicament per a tothom.

Però parlem d'avui, a Andorra tot i que gaudim d'unes institucions democràtiques, estem encara lluny de que tots els articles de la nostra constitució, (modèlica com a marc legal basat precisament en la vigència de la declaració dels drets humans) siguin alguna cosa més que paraules en un paper i esdevinguin una realitat. Aquest era un país on quantes menys normatives i més genèriques fossin, molt millor, no fos el cas que es trepitges el ull de poll d'algú.

Per tant la constitució que molts no van votar i que després aquests mateixos van tenir responsabilitats en dirigir, la van deixar que "madurés". Per desenvolupar les lleis que en ella se'n dedueixen s'ha tardat molts anys en redactar-les i aprovar-les, masses i encara hi en falten, per exemple la llei dels partits polítics i del seu finançament: Com s'han de finançar els partits i com evitar que interessos privats els manipulin?

Un altre exemple el tenim quan la constitució fa referència als drets dels consumidors i els usuaris (L'article 35), avui a Andorra el organisme que els defensava ha deixat de funcionar per manca de finançament; ha d'ésser un organisme independent dels òrgans de govern, per tal de vetllar per la neutralitat, o no és aquest el cas?

Sobre la llibertat a dir el que hom pensa: avui en el nostre país hi ha gent que encara té por de dir en públic el que pensa, no val la pena diuen, després no vull tenir problemes a la feina o amb algun dels meus amics. Hi ha persones que no volen que se sàpiga per la mateixa raó ni tan sols que paguen algun tipus de quota en un partit polític. Recordem l'enquesta sobre la qualitat democràtica que l'IDHA ha posat a disposició de tothom teníem clar que havia de ser anònima perquè del contrari les persones no volen contestar; és necessari que al menys totes les generacions futures creixin en llibertat de poder dir sense por el que cada un pensa.

Recordem que fa uns anys abans de la constitució si feies política amb un grup que no governava no podies ser funcionari públic havies de deixar de fer política i abstenir-te de fer declaracions.

Sobre la vida en el nostre país: avui a Andorra hi ha una bossa de pobresa important i va creixent.

Sobre el treball en el nostre país: hi ha gent a l'atur i algunes empreses prefereixen contractar personal de fora del país eludint que els professionals que estan al atur no reuneixen el perfil desitjat, és aquesta la igualtat de possibilitats per a tots? personalment crec que no; s'ha de fer per tant la normativa legal necessària per evitar aquestes contradiccions que afecten el dret a gaudir d'un treball digne. Per una banda hi han aturats i per l'altre es contracta a gent de fora per suplir places que perfectament ho podrien fer en molts casos gent que es d'aquí .

Per últim recordar que: els que defensen els drets fonamentals de les persones humanes, no tenen perquè ser superherois, són gent que viu, treballa o no, perquè no té feina; són homes o dones que són grans, o bé joves, mestres, camioners, pastissers, venedors, advocats o metges, són gent que davant una injustícia es nega a callar.

Hi ha una elecció personal de cada un de nosaltres en la defensa dels drets humans, en dir el que creiem que no és just sense que això impliqui un tracte diferenciat en la feina, el "mobbing" i fins i tot l'acomiadament.

La defensa dels drets humans es la responsabilitat que tots compartim, tenim que respectar-nos mútuament, ajudant i protegint als més febles i desvalguts.

Elisa Muxella Molins

Andorra la Vella, 9 de gener del 2012